

Olje- og Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

E-post: postmottak@oed.dep.no.

Oslo, 30. august 2007

Offentlig høring: Veileder for regionale planer for vindkraft.

Høringsvar utarbeidet av Ecohz ASA

Vi viser til høringsbrev og gir med dette Ecohz ASAs kommentarer til forslaget til veileder.

I forslaget til veileder er potensielle konfliktområder gjort til et hovedtema. Så lenge det er en målsetning at både fordeler og ulemper skal belyses fullt ut før vindkraftverk bygges, kan det derved stilles spørsmål om veilederen gir grunnlag for en balansert vurdering av den langsiktige samfunnsmessige verdi. Også positive forhold knyttet til utbygging må med i tilsvarende grad hvis vurderingene skal gi det samfunnsmessig beste resultatet, d.v.s. gjennomføring av prosjekter som etter en total vurdering gir et langsiktig godt resultat for samfunnet mens prosjekter som ikke tilfredsstillende dette kravet blir stoppet.

Samfunnsmessige fordeler som belyses i liten grad belyses gjelder blant annet muligheter for å utvikle næringsliv og arbeidsplasser. Mulighetene for å bidra til å kutte utslipp av CO₂ og andre klimagasser ved å legge om energiforsyningen i en mer klimavennlig retning er også et viktig element som ikke berøres. Det virker som om det legges større vekt på kortsiktige konsekvenser enn på kostnader/inntekter som vil få betydning noen år frem i tid men som kan få avgjørende betydning for kommende generasjoner.

Status for norsk kraftproduksjon og forbruk sett i lys av utslipp av klimagasser

Miljøverndepartementets Klimamelding (St. melding nr 34 (2006-2007)) slår fast at klimaendring er en stor utfordring som menneskene nå står foran. Meldingen viser at de beregnede norske utslipp av klimagasser nå er på ca 55 millioner tonn CO₂-ekvivalenter og er noenlunde jevnt fordelt på de fire sektorene petroleumsvirksomhet, prosessindustri, transport og annen aktivitet (bl.a oppvarming, jordbruk og avfallsdeponier) for ca ¼ hver. Utslipp knyttet til produksjon og forbruk av elektrisitet er ikke omtalt i meldingen.

Basisåret i Kyoto-avtalen for å måle endringer i utslipp av klimagasser er 1990. Den gang var den årlige etterspørselen etter elektrisitet i Norge på ca 100 TWh. Fra 1990 og frem til i dag har vi hatt en økning i norsk etterspørsel på ca 25 TWh. I samme periode har imidlertid den norske kraftproduksjonen beregnet ut fra normal nedbør ikke øket med mer enn ca 12 TWh. Produksjonsøkningen inkluderer en oppjustering av produksjonen som følge av økning i normalnedbøren i Norge.

Økningen i forbruk på 13 TWh utover produksjonsøkningen er håndtert gjennom handel med utlandet, noe som betyr at den ubalanserte veksten i Norge har bidratt til å øke produksjonen utenlands med ca 13 TWh i denne perioden. Disse ekstra 13 TWh produseres i stor grad i kullkraftverk som gir store utslipp av klimagasser. 13 TWh kullkraftproduksjon i marginale kraftverk gir årlige CO₂-utslipp på ca 13 millioner tonn. Dette er mer enn den samlede veitrafikken i Norge og tilsvarer ca 25 % av det norske Kyoto-målet, et mål vi allerede ligger ca 10 % over før man tar hensyn til de utslipp vårt økte kraftbehov medfører i utlandet.

Muligheter for reduserte klimakostnader ved utbygging av vindkraftverk

Verdens kraftproduksjon er i dag ansvarlig for mer enn 35 % av globale CO₂-utslipp fra bruk av fossilt brensel. For å nå de klimamålsetninger som er satt nasjonalt og internasjonalt vil det være behov for en omlegging til elektrisitet som produseres uten store utslipp av CO₂. Både tilbudssiden og etterspørselssiden for kraft fra miljøvennlige energikilder kan stimuleres.

Selv om det vil være en utfordring å fastsette en verdi på det kutt av CO₂-utslipp et nytt vindkraftverk vil gi, er klimautfordringen et problem som må tillegges vekt og tas hensyn til på linje med andre fordeler og ulemper hvis den samfunnsmessige vurderingen skal bli riktig. Norge en del av et internasjonalt kraftmarked slik at ny fornybar energi vil bidra til en omlegging hvor fornybar energi vil erstatte marginale kraftverk i utlandet. Dette vil være eldre kullkraftverk med lav virkningsgrad og store CO₂-utslipp, ca 1 kilo CO₂ for hver kWh produsert elektrisitet.

Veilederen bør gi retningslinjer for hvordan denne klimagevinsten skal vurderes.

Det kan henvises til at det i dag finnes et marked for utslippsretter hvor prisen for å slippe ut CO₂ for tiden ligger på 20 euro pr tonn (pris p.t. for 2008-utslipp i Nord Pool markedet).

En annen tilnærming er å vurdere hvilke kostnader vi kan forvente oss fremover som følge av klimaendringer. I Norge har vi allerede fått de første signaler. Høsten 2006 måtte den første næringsvirksomhet avvikles som følge av klimaendringer da brevandringen for turister på Briksdalsbreen måtte stoppe fordi breen hadde smeltet bort. I år fikk vi nok et varsel da torsken ikke gikk til Lofoten for å gyte men stoppet lenger nord og øst fordi vannet i Lofoten var for varmt. I tillegg har vi sett ras- og flomskader etter ekstremvær som gir en pekepinn om hva som kan være i vente. Klimameldingen henviser til Stern-rapporten som viser at jo tidligere CO₂-reduksjon iverksettes jo større effekt og verdi vil den ha. Det er vanskelig å vurdere samfunnsmessig verdi av et Lofoten uten torsk, breer som forsvinner, naturskader, stigende havnivå og andre klimarelaterte problemstillinger. Men dette er likevel et så viktig område at veilederen bør gi anbefalinger.

Veilederen sier innledningsvis at alle fordeler og ulemper skal vurderes for å få en riktig langsiktig samfunnsmessig vurdering. Skal en få til dette må alle vesentlige forhold beskrives. Slik forslaget til veileder fremstår i dag virker det som om det er tatt tak i de problemstillinger som er lettest å vurdere, mens viktige problemstillinger berøres i liten eller er fraværende. Spørsmålet er om veilederen da vil tjene hensikten d.v.s. bidra til gjennomføring av prosjekter som etter en total vurdering gir et langsiktig godt resultat for samfunnet mens prosjekter som ikke tilfredsstillende dette kravet blir stoppet.

Ecohz ASA stiller gjerne opp i møter med departementet eller andre som blir involvert i det arbeidet som nå skal gjøres for å presentere våre synspunkter i mer detalj. Dersom det er noen spørsmål om vårt høringssvar er det bare å kontakte oss.

Kontaktpersoner:

Adm.dir. Leif A. Hegna

Markedsdirektør John Ravlo

JR

30.8.2007